

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM
OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO**

**DLA KLAS IV – VIII SZKOŁY
PODSTAWOWEJ NR 1 W PLEWISKACH**

CELE WYCHOWANIA I NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO

1. Kształcenie umiejętności posługiwania się mówioną i pisaną odmianą języka.
2. Motywowanie do czytania i twórczego odbioru utworów literackich i innych tekstów kultury.
3. Rozbudzanie dociekliwości intelektualnej, samodzielności, niezależności w myśleniu i działaniu w celu twórczego reagowania na rzeczywistość.
4. Wyposażenie uczniów w niezbędne wiadomości o budowie i funkcjonowaniu języka jako narzędzia porozumiewania się i tworzywa literatury.
5. Kształtowanie postawy aktywnego odbiorcy dostrzegającego wartości artystyczne, humanistyczne, patriotyczne, społeczne, zawarte w utworach literackich, przedstawieniach teatralnych, filmowych, słuchowiskach radiowych i audycjach telewizyjnych.
6. Wyrabianie nawyku samokształcenia.
7. Wdrażanie uczniów do rozpoznawania trwałych i uniwersalnych wartości i wzorów postępowania.
8. Wyrabianie szacunku dla języka ojczystego i tradycji narodowych, tworzenie więzi uczuciowych z tradycją.
9. Rozwijanie wrażliwości, wyobraźni, poczucia estetyki.
10. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i twórczego działania w zespole.

II. OGÓLNE KRYTERIA WYMAGAŃ W KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

OCENA CELUJĄCA	
Posiadana wiedza	Opanowane umiejętności, aktywność i postawa
<p>Uczeń opanował materiał przewidziany programem.</p> <p>Dodatkowa wiedza jest owocem samodzielnych poszukiwań i przemyśleń oraz ukierunkowania przez nauczyciela.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, samodzielnie zdobywa wiadomości. 2. Czytając książki, czasopisma i artykuły o treści polonistycznej, lektury pozaszkolne (odpowiednie do wieku), systematycznie wzbogaca swą wiedzę, słownictwo i umiejętności. 3. Wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania konkretnych problemów, zarówno w czasie lekcji, jak i pracy pozalekcyjnej. 4. Bierze aktywny udział w konkursach, w których jest wymagana wiedza polonistyczna i umiejętności polonistyczne. Odnosi w nich sukcesy (alternatywa – jest autorem pracy wykonanej dowolną techniką o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych). 5. Potrafi nie tylko poprawnie i logicznie rozwijać własne myśli w wypowiedzi ustnej oraz pisemnej, ale również umie powiązać problematykę lekcji języka polskiego z zagadnieniami poznawanymi w czasie lekcji na innych przedmiotach. 6. Wyraża samodzielne sądy, które jasno uzasadnia. Wykorzystuje samodzielnie zdobytą wiedzę. 7. Posługuje się zdaniami rozwiniętymi. W pisowni i wypowiedziach ustnych nie popełnia błędów. 8. Samodzielnie analizuje oraz interpretuje utwory poetyckie (odpowiednie do wieku). 9. Na wysokim poziomie prezentuje dodatkowe prace pisemne zaproponowane przez nauczyciela bądź zredagowane z własnej inicjatywy. 10. Bardzo aktywnie pracuje na lekcjach.
OCENA BARDZO DOBRA	
Posiadana wiedza	Opanowane umiejętności, aktywność i postawa
<p>Uczeń opanował materiał przewidziany</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji. Potrafi również, korzystając

programem.	<p>ze wskazówek nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł wiadomości.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Poza lekturami omawianymi na lekcji ma własne zainteresowania czytelnicze. Sięga też po ambitne czasopisma odpowiednie do wieku. 3. Samodzielnie wykonuje zadania postawione przez nauczyciela, posługując się nabytymi umiejętnościami. 4. Potrafi logicznie i jasno wyrażać własne myśli w wypowiedzi ustnej oraz pisemnej, posługując się bogatym słownictwem. 5. Sprawnie potrafi rozwinąć treść we wszystkich formach wypowiedzi przewidzianych programowo dla danej klasy. 6. Nie tylko czyta tekst ze zrozumieniem, ale także formułuje własne sądy i wnioski dotyczące lektury. 7. Bierze udział w konkursach polonistycznych lub wymagających wiedzy i umiejętności polonistycznych. 8. Wykonuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności. 9. Posługuje się ze zrozumieniem poznanym na lekcjach słownictwem z zakresu teorii literatury oraz nauki o języku. 10. W wypowiedziach ustnych nie popełnia błędów. 11. Potrafi powiązać problematykę omawianą na lekcji z zagadnieniami poznanymi na przedmiotach pokrewnych. 12. Czytając płynnie tekst literacki, potrafi go interpretować głosowo. 13. Wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji.
------------	---

OCENA DOBRA

Posiadana wiedza	Opanowane umiejętności, aktywność i postawa
Uczeń opanował materiał programowy w stopniu dobrym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji. 2. Czyta ze zrozumieniem teksty omawiane na lekcji oraz lektury nadobowiązkowe i czasopisma odpowiednie do wieku. 3. Umie samodzielnie wykonać typowe zadania, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela. 4. Potrafi logicznie i jasno wyrażać myśli w wypowiedzi ustnej oraz pisemnej. Stara się urozmaicać słownictwo. 5. Potrafi rozwinąć wypowiedź we wszystkich formach wypowiedzi przewidzianych programowo dla danej klasy. 6. Posługuje się ze zrozumieniem słownictwem z zakresu teorii literatury poznanym na lekcjach. 7. Wykonuje niektóre dodatkowe zadania o stosunkowo niewielkiej skali trudności. 8. W wypowiedziach ustnych i pisemnych sporadycznie popełnia błędy. 9. Jest aktywny w czasie lekcji. 10. Czyta płynnie.

OCENA DOSTATECZNA

Posiadana wiedza	Opanowane umiejętności, aktywność i postawa
Uczeń opanował podstawowe elementy wiadomości programowych, pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji. 2. Czyta ze zrozumieniem teksty omawiane na lekcji. 3. Potrafi samodzielnie wykonać proste zadania. 4. Umie wyrazić własne myśli bez rozwijania ich. Stara się nie powtarzać wyrazów w bliskim sąsiedztwie. 5. W stopniu zadowalającym potrafi rozwinąć wypowiedź we wszystkich formach wypowiedzi przewidzianych programowo dla danej klasy. 6. W wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy, ale skorygowany przez nauczyciela potrafi je wyeliminować.

	7. Czyta płynnie w stopniu zadowalającym. 8. W czasie lekcji wykazuje się średnią aktywnością.
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	
Posiadana wiedza	Opanowane umiejętności, aktywność i postawa
Uczeń ma poważne braki, które jednak można usunąć w czasie dłuższej pracy.	1. Uczeń przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenie wymagające zastosowania podstawowych umiejętności. 2. Czyta ze zrozumieniem łatwe teksty. 3. Po dwukrotnym przećwiczeniu potrafi płynnie przeczytać tekst.
OCENA NIEDOSTATECZNA	
Posiadana wiedza	Opanowane umiejętności, aktywność i postawa
Braki w wiedzy ucznia są na tyle duże, że nie roszą nadziei na ich usunięcie nawet przy pomocy nauczyciela.	1. Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności. 2. Po dwukrotnym przećwiczeniu nie potrafi płynnie przeczytać krótkiego tekstu. 3. Nie potrafi czytać ze zrozumieniem łatwych tekstów.

III. KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Kontroli i ocenie podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne, prace praktyczne (wytwory pracy ucznia):

1. Pisemne:

- odpowiedź na pytanie;
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń;
- testy – sprawdziany nauczycielskie (diagnostyczne, sumujące);
- redagowanie tekstu użytkowego (zaproszenia, telegramu itp.);
- redagowanie dłuższych form literackich;
- inne formy (w miarę potrzeb).

2. Ustne:

- kilkudzaniowa lub dłuższa wypowiedź;
- dialog;
- czytanie tekstów;
- opowiadanie;
- recytowanie;
- prezentacja.

3. Praktyczne:

- niewerbalny wytwór pracy (np. album, słownik);
- praca plastyczna;
- utwór wokalny.

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości (wiedza);
- umiejętności;
- postawa – aktywność.

Oceny bieżące uzyskane przez ucznia wpisywane są przez nauczyciela do dziennika elektronicznego.

IV. PROWADZENIE I OCENA ZESZYTÓW PRZEDMIOTOWYCH

1. Zeszyt ucznia jest sprawdzany minimum raz w roku.
2. Każdy zeszyt sprawdzany jest pod kątem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki oraz poprawności ortograficznej.
3. W przypadku pojawienia się dużej ilości rażących błędów ortograficznych lub bardzo nieestetycznych notatek – nieznajdujących uzasadnienia psychologicznego (dysleksja), nauczyciel może zlecić uczniowi przepisywanie albo ponowne napisanie notatki, ćwiczenia itp.
4. Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie (zeszycie ćwiczeń) za czas swojej nieobecności w szkole.
5. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić ucznia z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte.

V. ZADAWANIE I OCENA PRAC DOMOWYCH, PRZYGOTOWANIE DO LEKCJI, AKTYWNOŚĆ

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych/przygotowywanie się do lekcji.
2. Przy zadawaniu zadania domowego nauczyciel określa wymagania formalne związane z odrobieniem tego zadania – termin, sposób.
3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania pracy domowej.
4. Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zadań, związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji lub ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy (w tym tekstów użytkowych lub form literackich), zgromadzenia materiałów, wykonania prac plastycznych lub innych.
5. Nauczyciel ma obowiązek wyznaczenia odpowiedniego do trudności zadania czasu na jego realizację.
6. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w wyznaczonym terminie.
7. Znak graficzny, tzw. „parafka” lub pieczętka oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
8. Nieodrobienie pracy domowej/nieprzygotowanie się do lekcji zostaje odnotowane przez nauczyciela w dzienniku za pomocą znaku „-”, . Pięciokrotny (w klasach IV-V, VII-VIII), sześciokrotny (w klasie VI) brak zadania domowego skutkuje oceną niedostateczną. Każdy następny brak zadania domowego/przygotowania się do lekcji zostaje odnotowany przez nauczyciela w dzienniku za pomocą oceny niedostatecznej.
9. Za nieprzygotowanie ucznia do lekcji uznaje się:
 - brak zadania domowego,
 - brak zeszytu, jeśli powinno być w nim wykonane zadanie domowe,
 - brak zeszytu ćwiczeń/ zeszytu do prac dodatkowych,
 - brak przyborów niezbędnych do udziału w lekcji, o których przyniesieniu uczeń został powiadomiony z odpowiednim wyprzedzeniem.
10. Odrobiona praca domowa/przygotowanie do zajęć/aktywność może zostać odnotowana przez nauczyciela za pomocą znaku „+” (dotyczy prac wyczerpujących temat, przygotowanych zgodnie z kryteriami, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia).
11. Uczeń ma obowiązek wykonać nieodrobione uprzednio zadanie domowe w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Kolejny brak zadania skutkuje oceną niedostateczną.
12. Uczeń ma prawo zgłoszenia nieprzygotowania się do zajęć w pierwszym dniu obecności w szkole po przebytej chorobie i nie jest to odnotowane w dzienniku. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków na następną lekcję lub w czasie uzgodnionym z nauczycielem.
13. Na koniec półrocza/roku znaki „+” zostają przeliczone na ocenę, według zasady: każde 10 x „+” daje ocenę celującą.
Brak minusów premiowany jest dodatkową oceną celującą.

Jeśli uczeń nie osiągnie potrzebnej ilości 10 „+”, ale zgromadzi 8-9 „+”, otrzymuje ocenę bardzo dobrą lub może wykonać zadanie dodatkowe, wskazane przez nauczyciela i otrzymać ocenę celującą.

14. Ocenianie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji, podczas kontroli zeszytów (ćwiczeń) lub zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.
15. Uczeń ma prawo do trzykrotnego braku zeszytu/zeszytu ćwiczeń (jeśli nie musiał wykonać w nich zadania domowego), podręcznika oraz innych materiałów wymaganych na lekcjach (jeśli nie są one niezbędne w czasie lekcji). Kolejny brak skutkuje oceną niedostateczną.
16. Jeżeli uczeń nie zgłosi na początku lekcji nieprzygotowania/braku zadania domowego, a zostanie to zauważone przez nauczyciela w trakcie lekcji, ww. uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
17. Niezależnie od otrzymywanych „+” za aktywność nauczyciel minimum dwa razy w roku ocenia zaangażowanie uczniów na lekcji na podstawie własnych obserwacji.

VI. CZĘSTOTLIWOŚĆ I OCENA WYPRACOWAŃ KLASOWYCH

1. W ciągu półrocza obowiązują dwie prace klasowe pisemne (wypracowania).
2. Nauczyciel każdorazowo podaje uczniom zakres materiału, który obejmuje wypracowanie klasowe oraz sprawdzaną formę literacką, lekturę.
3. Nauczyciel sprawdza i ocenia wypracowania klasowe uczniów w terminie nieprzekraczającym 14 dni od daty pisania pracy przez uczniów.
4. Wypracowania klasowe uczniów sprawdzane są według tych samych kryteriów, które obowiązują przy sprawdzaniu wypracowań pisanych przez uczniów jako praca domowa.

VII. KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (WYPRACOWANIA)

KLASA IV

TEMAT	0 - 5 p.
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja tematu: - uczeń nawiązuje do tematu - uczeń rozwija temat	1 p. 2 p.
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie wiadomości 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> • własne myśli 	2 p.
KOMPOZYCJA	0 – 3 p.
<ul style="list-style-type: none"> • wstęp, rozwinięcie, zakończenie 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> • elementy kompozycyjne typowe dla danej formy wypowiedzi 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> • płynne powiązanie między częściami pracy 	1 p.
JĘZYK I STYL	0 – 5 p.
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zbudowane, różnorodne zdania, trafnie wyznaczone granice zdań 	0-1 bł. - 3 p. 2 bł. - 2 p. 3-4 bł. - 1 p. 5 i więcej bł. - 0 p.
<ul style="list-style-type: none"> • poprawność pod względem stylistycznym 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> • trafnie dobrane wyrazy, bogate słownictwo 	1 p.
ZAPIS	0 – 1 p.
<ul style="list-style-type: none"> • wygląd, estetyka zapisu; marginesy, akapity 	1 p.

ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA	0 - 3 p.
<ul style="list-style-type: none"> dopuszczalne 4 błędy ortograficzne i 3 błędy interpunkcyjne 	0-2 bł. ort. - 2 p. 3-4 bł. ort. - 1 p. 5 i więcej bł. ort. - 0 p. ----- 0-3 bł. int. - 1 p. 4 i więcej bł. int. - 0 p.

RAZEM: 17 p.

KLASA V

TEMAT	0 - 5 p.
<ul style="list-style-type: none"> realizacja tematu: - uczeń nawiązuje do tematu - uczeń rozwija temat 	1 p. 2 p.
<ul style="list-style-type: none"> wykorzystanie wiadomości 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> własne myśli, interesująca całość 	2 p.
KOMPOZYCJA	0 - 3 p.
<ul style="list-style-type: none"> wstęp, rozwinięcie, zakończenie 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> elementy kompozycyjne typowe dla danej formy wypowiedzi 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> płynne powiązanie między częściami pracy 	1 p.
JĘZYK I STYL	0 - 5 p.
<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zbudowane, różnorodne zdania, trafnie wyznaczone granice zdań 	0-1 bł. - 3 p. 2 bł. - 2 p. 3-4 bł. - 1 p. 5 i więcej bł. - 0 p.
<ul style="list-style-type: none"> poprawność pod względem stylistycznym 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> trafnie dobrane wyrazy, bogate słownictwo, stosowanie związków frazeologicznych 	1 p.
ZAPIS	0 - 1 p.
<ul style="list-style-type: none"> wygląd, estetyka zapisu; marginesy, akapity 	1 p.
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA	0 - 3 p.
<ul style="list-style-type: none"> dopuszczalne 3 błędy ortograficzne i 3 błędy interpunkcyjne 	0-1 bł. ort. - 2 p. 2-3 bł. ort. - 1 p. 4 i więcej bł. ort. - 0 p. ----- 0-3 bł. int. - 1 p. 4 i więcej bł. int. - 0 p.

RAZEM: 17 p.

KLASA VI-VIII

TEMAT	0 - 5 p.
<ul style="list-style-type: none"> realizacja tematu: - uczeń nawiązuje do tematu - uczeń rozwija temat	1 p. 2 p.
<ul style="list-style-type: none"> wykorzystanie wiadomości 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> własne myśli, interesująca całość, temat zrealizowany twórczo 	2 p.
KOMPOZYCJA	0 – 3 p.
<ul style="list-style-type: none"> wstęp, rozwinięcie, zakończenie – zachowanie właściwych proporcji 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> elementy kompozycyjne typowe dla danej formy wypowiedzi 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> płynne powiązanie między częściami pracy 	1 p.
JĘZYK I STYL	0 – 5 p.
<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zbudowane, różnorodne zdania, trafnie wyznaczone granice zdań 	0-1 bł. - 3 p. 2 bł. - 2 p. 3 bł. - 1 p. 4 i więcej bł. - 0 p.
<ul style="list-style-type: none"> poprawność pod względem stylistycznym 	1 p.
<ul style="list-style-type: none"> trafnie dobrane wyrazy, bogate słownictwo, stosowanie związków frazeologicznych 	1 p.
ZAPIS	0 – 1 p.
<ul style="list-style-type: none"> wygląd, estetyka zapisu; marginesy, akapity 	1 p.
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA	0 - 3 p.
<ul style="list-style-type: none"> dopuszczalne 2 błędy ortograficzne lub 3 błędy interpunkcyjne 	0-1 bł. ort. - 2 p. 2-3 bł. ort. - 1 p. 4 i więcej bł. ort. - 0 p. ----- 0-3 bł. int. - 1 p. 4 i więcej bł. int. - 0 p.

RAZEM:**17 p.****VIII. OCENIANIE ORTOGRAFII**

1. Uczeń ma prawo do korzystania ze *Słownika ortograficznego* w czasie pisania prac domowych oraz prac pisanych w klasie. Wyjątek stanowi pisanie dyktand ortograficznych sprawdzających oraz prac klasowych.
2. Dla uczniów mających specyficzne trudności edukacyjne nauczyciel ustala indywidualne normy zaliczeń dyktand w zależności od wskazań poradni psychologiczno-pedagogicznej lub danej dysfunkcji.
3. Znajomość zasad ortografii i stosowania ich w praktyce sprawdzana jest przy wykorzystaniu testu ortograficznego (kartkówki) i dyktanda sprawdzającego minimum dwa razy w półroczu, ale może być sprawdzana również w innych działaniach

IX. STOSOWANIE I OCENIANIE SPRAWDZIANÓW, KARTKÓWEK

1. Pod koniec I półrocza oraz na koniec roku nauczyciel może przeprowadzić pisemne testy sprawdzające wiadomości i umiejętności.
2. Po każdym bloku nauczyciel może przeprowadzić sprawdzian wiadomości i umiejętności.
3. Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału, który objęty jest sprawdzianem na tydzień przed planowanym sprawdzianem. W przypadku prac obejmujących materiał z całego roku lub półrocza – z dwutygodniowym wyprzedzeniem.
4. Nauczyciel sprawdza i ocenia prace uczniów w terminie nieprzekraczającym 14 dni od daty pisania prac przez uczniów.
5. Sprawdziany (testy) oceniane są według obowiązującej normy.
6. Nauczyciel może przeprowadzać niezapowiedziane kartkówki obejmujące materiał maksymalnie z trzech ostatnich tematów. Jeżeli kartkówka obejmuje więcej niż trzy tematy, musi być zapowiedziana z trzydniowym wyprzedzeniem.
7. Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny z pracy pisemnej (oprócz kartkówek). Poprawa jest dobrowolna i powinna odbyć się w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż w ciągu dwóch tygodni od otrzymania ocenionej pracy.
8. Jeśli uczeń jest nieobecny na sprawdzian/pracy klasowej, ma obowiązek napisać sprawdzian/pracę klasową w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły. Jeśli uczeń nie napisze sprawdzianu/pracy klasowej, otrzymuje ocenę niedostateczną.
9. Punktacja za poprawę pracy jest taka sama, jak za pracę pierwotną.
10. Do dziennika wpisywane są obie oceny.

X. NORMY WYKONANIA ZADAŃ

W TESTACH, SPRAWDZIANACH, PRACACH KLASOWYCH, DYKTANDACH

0 – 35%	36 – 49%	50 – 71%	72 – 87%	88 – 96%	97 - 100%
niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący

XI. KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

KL. IV - VIII

Ocenie podlegają przewidziane programem nauczania dla danej klasy dłuższe formy wypowiedzi na temat lektury i otaczającej rzeczywistości.

CELUJĄCY
Wypowiedź ustna jest całkowicie poprawna pod względem językowo-stylistycznym i merytorycznym. Uczeń prezentuje wiadomości wykraczające poza program nauczania danej klasy, dokonuje uogólnień, wyraża własne sądy, ocenia. W wypowiedzi uwzględnia właściwe dla przyjętej formy środki językowe, posługuje się piękną polszczyzną.
BARDZO DOBRY
Wypowiedź ustna jest poprawna pod względem językowo-stylistycznym i merytorycznym, temat wyczerpująco zrealizowany, pełny zakres wiadomości. W wypowiedzi uwzględniane są właściwe dla danej formy środki językowe. Uczeń wyraża własne sądy, uogólnia, posługuje się poprawną polszczyzną.
DOBRY
Wypowiedź ustna jest całkowicie samodzielna, poprawna pod względem językowo-stylistycznym, logicznym, zawiera większość wymaganych wiadomości. Wydarzenia uporządkowane są zgod-

nie z chronologią. Uczeń posługuje się poprawną polszczyzną.

DOSTATECZNY

Wypowiedź ustna budowana jest na ogół samodzielnie (z niewielkim ukierunkowaniem przez nauczyciela), z uwzględnieniem zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań i precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa. Uczeń prezentuje w odpowiedzi ustnej zakres wiadomości i umiejętności podstawowych przewidzianych programem nauczania dla danej klasy.

DOPUSZCZAJĄCY

W wypowiedzi ustnej uczeń popełnia błędy merytoryczne i językowo-stylistyczne, ale samodzielnie lub z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania. Opowiada o zdarzeniach, których sam był uczestnikiem, formułuje najprostsze formy wypowiedzi przewidziane programem.

NIEDOSTATECZNY

Wypowiedź ustna nie jest poprawna pod względem językowym i rzeczowym. Nawet z pomocą nauczyciela uczeń nie jest w stanie odpowiedzieć na pytania i sformułować dłuższej wypowiedzi.

XII. KRYTERIA OCENY GŁOŚNEGO CZYTANIA

KL. IV

CELUJĄCY

Uczeń wyraziście, pięknie czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu, wprawiając w zachwyt słuchaczy.

BARDZO DOBRY

Uczeń biegle, bezbłędnie czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu.

DOBRY

Uczeń czyta płynnie, wyraziście, stosując znaki prawidłowego przestankowania wcześniej poznanego tekstu.

DOSTATECZNY

Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, błędnie odczytuje wyrazy nowe, trudne, w większości stosuje znaki przestankowe.

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń czyta głośno poznany wcześniej tekst, nie zachowując odpowiedniego tempa, logicznego przestankowania, błędnie odczytuje wyrazy. Technika głośnego czytania pozwala mu jednak na zrozumienie tekstu.

NIEDOSTATECZNY

Technika głośnego czytania jest tak słaba, że uczeń nie rozumie głośno czytanego tekstu. Uczeń błędnie odczytuje większość wyrazów, nie stosuje logicznego przestankowania.

KL. V

CELUJĄCY
Uczeń wyraziście, pięknie czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu, z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych, wprawiając w zachwyt słuchaczy.
BARDZO DOBRY
Uczeń wyraziście, biegle czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu oraz z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych.
DOBRY
Uczeń czyta poprawnie, płynnie, wyraziście nowy tekst, uwzględniając akcentowanie logiczne.
DOSTATECZNY
Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe, jednak błędnie odczytuje nowe, trudne wyrazy.
DOPUSZCZAJĄCY
Uczeń czyta głośno poznany wcześniej tekst, nie zachowując odpowiedniego tempa, logicznego przestankowania, błędnie odczytuje niektóre wyrazy. Technika głośnego czytania pozwala mu jednak na zrozumienie tekstu.
NIEDOSTATECZNY
Technika głośnego czytania jest tak słaba, że uczeń nie rozumie głośno czytanego tekstu. Uczeń błędnie odczytuje większość wyrazów, nie stosuje logicznego przestankowania.

KL. VI-VIII

CELUJĄCY
Uczeń wyraziście, pięknie czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu, z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych, wprawiając w zachwyt słuchaczy. Poprawnie, wyraźnie i wyraziście czyta różnorodne teksty z uwzględnieniem celu (informacja, przeżycie, perswazja itp.). Odczytuje poprawnie poznane skróty i skrótowce.
BARDZO DOBRY
Uczeń wyraziście, biegle czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu oraz z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych. Poprawnie, wyraźnie i wyraziście czyta różnorodne teksty z uwzględnieniem celu (informacja, przeżycie, perswazja itp.). Odczytuje poprawnie poznane skróty i skrótowce.
DOBRY
Uczeń wyraziście, biegle czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu oraz z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych.
DOSTATECZNY
Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe. Błędnie odczytuje niektóre wyrazy w nowym tekście. W większości uwzględnia zasady logicznego akcentowania.
DOPUSZCZAJĄCY
Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe, błędnie odczytuje nowe, trudne wyrazy. Technika głośnego czytania pozwala mu na zrozumienie czytanego głośno tekstu.

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie opanował techniki głośnego czytania, co uniemożliwia mu wykonywanie najprostszych zadań i ćwiczeń oraz samodzielne uczenie się.

XIII. KRYTERIA OCENY RECYTACJI**KL. IV****CELUJĄCY**

Uczeń wyraziście i pięknie recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, oddając głosem nastrój utworu.

BARDZO DOBRY

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, próbując oddać głosem nastrój utworu.

DOBRY

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, z odpowiednią ekspresją, artykulacją i tempem, próbując oddać nastrój utworu (dopuszczalne drobne uchybienia).

DOSTATECZNY

Uczeń recytuje wiersz lub wskazany przez nauczyciela fragment prozy ze zrozumieniem, z odpowiednią artykulacją i akcentem.

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń wygłasza z pamięci wiersz lub wskazany przez nauczyciela fragment prozy. Opuszcza jednak wyrazy, zmienia ich kolejność lub używa innych słów. Nie zachowuje właściwego pauzowania, artykulacji.

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie opanował wiersza lub fragmentu prozy pamięciowo. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie odtworzyć z pamięci wiersza lub fragmentu prozy.

KL. V**CELUJĄCY**

Uczeń wyraziście i pięknie recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, oddając głosem nastrój utworu.

BARDZO DOBRY

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, próbując oddać głosem nastrój utworu. Interpretuje wiersz barwą i siłą głosu oraz stosuje odpowiednią intonację wierszową.

DOBRY

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, z odpowiednią ekspresją, artykulacją i tempem, próbując oddać nastrój

utworu (dopuszczalne drobne uchybienia barwy i siły głosu).

DOSTATECZNY

Uczeń recytuje wiersz lub wskazany przez nauczyciela fragment prozy ze zrozumieniem, z odpowiednią artykulacją i akcentem. Wygłasza wiersz z pamięci ze świadomością budowy wiersza (rytm i rym).

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń wygłasza z pamięci wiersz lub wskazany przez nauczyciela fragment prozy. Opuszcza jednak wyrazy, zmienia ich kolejność lub używa innych słów. Nie zachowuje właściwego pauzowania, artykulacji, nie rozumie rymu jako współbrzmienia zakończeń wyrazów.

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie opanował wiersza lub fragmentu prozy pamięciowo. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie odtworzyć z pamięci wiersza lub fragmentu prozy.

KL. VI-VIII

CELUJĄCY

Uczeń wyraziście i pięknie recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, oddając głosem nastrój utworu.

BARDZO DOBRY

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, właściwą ekspresję, oddając głosem nastrój utworu. Interpretuje wiersz lub fragment prozy ze świadomością roli i charakteru podmiotu mówiącego. Interpretuje tekst barwą i siłą głosu oraz stosuje odpowiednią intonację wierszową.

DOBRY

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy wskazany przez nauczyciela, wykazując przy tym bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu, z odpowiednią ekspresją, artykulacją i tempem, próbując oddać nastrój utworu (dopuszczalne drobne uchybienia barwy i siły głosu). Uczeń recytuje tekst, zwracając uwagę na zabarwienie uczuciowe i natężenie głosu.

DOSTATECZNY

Uczeń recytuje wiersz lub wskazany przez nauczyciela fragment prozy ze zrozumieniem, z odpowiednią artykulacją i akcentem. Wygłasza wiersz z pamięci ze świadomością budowy wiersza (rytm i rym) oraz świadomością roli cech języka poetyckiego (sylabiczność, środki poetyckie).

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń wygłasza z pamięci wiersz lub wskazany przez nauczyciela fragment prozy. Opuszcza jednak wyrazy, zmienia ich kolejność lub używa innych słów. Nie zachowuje właściwego pauzowania, artykulacji, nie rozumie rymu jako współbrzmienia zakończeń wyrazów. Wykazuje się w miarę dokładną znajomością tekstu.

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie opanował wiersza lub fragmentu prozy pamięciowo. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie odtworzyć z pamięci wiersza lub fragmentu prozy.

XIV. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej, jeżeli średnia ważona wynosi odpowiednio:
 - 5,5 – 5,74 – na ocenę celującą
 - 4,5 – 4,74 – na ocenę bardzo dobrą
 - 3,5 – 3,74 – na ocenę dobrą
 - 2,5 – 2,74 – na ocenę dostateczną
 - 1,5 – 1,74 – na ocenę dopuszczającą
2. Uczeń ubiegający się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną zgłasza się do nauczyciela prowadzącego w ciągu trzech dni od uzyskania informacji o przewidywanej ocenie.
3. Uczeń ubiegający się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną jest zobowiązany do:
 - a) napisania dodatkowego testu sprawdzającego umiejętności i wiadomości z zakresu danej klasy (zgodnie z wymaganiami i kryteriami na daną ocenę);
 - LUB
 - b) wykonania dodatkowej pracy zleconej przez nauczyciela.
4. Czas na przygotowanie się ucznia do testu i wykonanie prac dodatkowych wynosi 5 dni roboczych.
5. Uczeń, który nie poprawia w terminie prac pisemnych/sprawdzianów, nie może ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

XV. SPOSÓB USTALANIA ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Oceny bieżące wyrażane są w skali od 1 do 6 (1, 1+, 2-, 2, 2+, 3-, 3, 3+, 4-, 4, 4+, 5-, 5, 5+, 6-, 6).
2. Przy ustalaniu oceny rocznej bierze się pod uwagę oceny bieżące uzyskane w ciągu całego roku szkolnego.
3. Ustala się następujące wagi, mające na celu uwzględnienie stopnia ważności poszczególnych form pracy:
 - Waga 3 - prace klasowe, sprawdziany, testy, sukcesy w konkursach na poziomie gminnym, powiatowym, ogólnopolskim
 - Waga 2 - kartkówki, odpowiedzi ustne, formy wypowiedzi pisemnej, dyktanda, czytanie głośne, czytanie ze zrozumieniem, recytacja, sukcesy w konkursach na poziomie szkoły
 - Waga 1 - zadania domowe, prowadzenie zeszytu, zeszytu ćwiczeń, przygotowanie do lekcji,

prace dodatkowe, praca w grupach, inne formy aktywności, aktywność na lekcjach

4. Ocena klasyfikacyjna wyraża się wzorem średniej ważonej.

5. Ustala się wysokość średniej ważonej (S) na poszczególne oceny:

$S \geq 5,75$	- celujący
$5,74 \geq S \geq 4,75$	- bardzo dobry
$4,74 \geq S \geq 3,75$	- dobry
$3,74 \geq S \geq 2,75$	- dostateczny
$2,74 \geq S \geq 1,75$	- dopuszczający
$S \leq 1,74$	- niedostateczny

6. W przypadku braku oceny za określoną formę pracy (z przyczyn losowych), uczeń ma prawo do uzyskania takiej oceny w dodatkowym terminie określonym przez nauczyciela.

7. Ustala się wartość liczbowa ocen, przy których stawia się „+” lub „-”:

1+	= 1,5
2-	= 1,75
2+	= 2,5
3-	= 2,75
3+	= 3,5
4-	= 3,75
4+	= 4,5
5-	= 4,75
5+	= 5,5
6-	= 5,75

XVI. UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Wymagania szczegółowe dostosowuje się w zależności od możliwości określonych w opinii PPP lub danej dysfunkcji.